

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **V. Š.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2008, čj. MSK 89342/2008, sp. zn. DSH/20718/2008/Now, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 8. 2008, čj. 58 Ca 21/2008 - 10,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) byl rozhodnutím Magistrátu města Opavy ze dne 14. 4. 2008, čj. 19003/2007/DOPR/KOV, uznán vinným ze spáchání přestupku dle § 22 odst. 1 písm. d) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Odvolání stěžovatele bylo zamítnuto v záhlaví uvedeným rozhodnutím žalovaného, které stěžovatel napadl žalobou ke krajskému soudu. Ten však řízení o žalobě zastavil pro nezaplacení soudního poplatku.

Stěžovatel podal proti výše označenému usnesení krajského soudu o zastavení řízení kasační stížnost, v níž uvedl, že nezaplatil soudní poplatek, protože nebyl přítomen ve svém trvalém bydlišti, do něhož se vrátil až koncem měsíce srpna 2008. Dodává, že je ochoten poplatek okamžitě uhradit.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval skutečností, zda byla kasační stížnost podána včas. Z doručky připojené k listu č. 11 soudního spisu zjistil, že usnesení krajského soudu bylo zasláno stěžovateli na jím uvedenou adresu pro doručování. Zásilku převzala dne 20. 8. 2008 paní L. Š., matka stěžovatele, neboť byla zaslána v obálce typu VIII., tedy nikoliv do vlastních rukou stěžovatele. Kasační stížnost byla podána k poštovní přepravě dne 5. 9. 2008 (č. l. 14). Soud nepochybuje o tom, že se rozhodnutí krajského soudu dostalo do rukou stěžovatele (z kasační stížnosti je zjevné, že stěžovatel zná důvod zastavení řízení o žalobě, a tedy je seznámen s napadeným usnesením, správně cituje i jeho číslo jednací). Již výzvu soudu k odstranění vad žaloby převzala matka stěžovatele, stěžovatel na ni v přiměřené lhůtě reagoval (obálka připojená k listu č. 3 a přípis na č. l. 5). Dle § 54 odst. 3 s. ř. s., který je nutno použít přiměřeně na základě § 55 odst. 5 s. ř. s., je ovšem nezbytné doručit usnesení, jímž se končí řízení, účastníkům do vlastních rukou.

Z těchto důvodů nebylo rozhodnutí krajského soudu řádně doručeno stěžovateli do vlastních rukou, a proto nenabylo právní moci a ani nezačala běžet lhůta pro podání kasační stížnosti. Kasační stížnost byla tedy podána předčasně. Jak však uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 12. 10. 2004, čj. 2 As 27/2004 - 78 (přístupné na www.nssoud.cz): „Nedostatek řádného doručení tohoto rozhodnutí příslušnému účastníkovi řízení (žalobci), spočívající v tom, že rozhodnutí bylo v rozporu s ustanovením § 25 odst. 3 správního řádu doručeno přímo účastníkovi řízení a nikoli jeho zástupci, brání rozhodnutí o žalobě (přezkoumání vlastního napadeného správního rozhodnutí). Jestliže žaloba přes tuto vadu doručení správního rozhodnutí byla podána, jedná se o nedostatek žaloby (nedostatek podmínky řízení) odstranitelný. Samotná tato skutečnost (vada doručení) není bez dalšího důvodem k odmítnutí žaloby pro předčasnost [§ 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.]. Pokud soud u kterého byla podána taková žaloba zjistí, obvykle z vyžádaného správního spisu žalovaného, že rozhodnutí nebylo zástupci žalobce doručeno, uloží usnesením žalovanému doplnit spis (řízení) o doklad o doručení rozhodnutí tomuto zástupci účastníka řízení.“ Stejně závěry lze učinit i ve vztahu k doručení rozhodnutí krajského soudu a podané kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud proto přikročil k odstraňování této vady kasační stížnosti, spis vrátil krajskému soudu s pokynem doručit napadené usnesení krajského soudu stěžovateli do vlastních rukou. Usnesení krajského soudu bylo doručeno stěžovateli do vlastních rukou dne 9. 3. 2009 (viz doručenka na č. l. 11). Tím byl odstraněn tento nedostatek kasační stížnosti. Stěžovatel reagoval na opětovné doručení usnesení krajského soudu tak, že soudu zaslal přípis (podán k poštovní přepravě dne 26. 3. 2009), v němž uvádí, že podává kasační stížnost. Soud však k této opakované kasační stížnosti, která sama o sobě byla podána opožděně, nepřihlédl, neboť z hlediska posouzení včasnosti je rozhodující okamžik podání původní (předčasné) kasační stížnosti. Podání prvé kasační stížnosti nepředcházelo řádné doručení rozhodnutí krajského soudu, které je stížností napadáno. Bylo lze hovořit tedy o předčasnosti, avšak tento nedostatek kasační stížnosti byl následně postupem krajského soudu odstraněn. S ohledem na nezákonný postup krajského soudu při doručování rozhodnutí, následné odstranění této vady a zásadu, dle níž pochybnosti o včasnosti kasační stížnosti nemohou jít k tíži stěžovatele, je nutno uzavřít, že kasační stížnost byla podána včas.

Specifikem řízení o kasační stížnosti je, že dle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být stěžovatel zastoupen advokátem, pokud sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání. Stěžovatel byl usnesením krajského soudu ze dne 8. 12. 2008, čj. 58 Ca 21/2008 - 18, vyzván k odstranění vady kasační stížnosti spočívající v absenci důvodů, pro něž byla stížnost podána. Zároveň soud vyzval stěžovatele k předložení plné moci udělené advokátovi pro zastupování v řízení o kasační stížnosti, a to ve lhůtě jednoho měsíce. Stěžovatel tak dosud neučinil, ačkoliv byl poučen, že jinak bude kasační stížnost odmítnuta. Toto usnesení obsahující výzvu bylo zasláno taktéž na adresu pro doručování, nikoliv do vlastních rukou stěžovatele. Písemnost převzala opět matka stěžovatele. Dle § 45b o. s. ř., který je třeba použít přiměřeně na základě § 64 s. ř. s., se do vlastních rukou doručují pouze písemnosti, u nichž tak stanoví zákon, nebo nařídí-li to předseda senátu. Ten tak učiní zejména tehdy, je-li tu nebezpečí, že písemnost bude místo adresátovi odevzdána účastníkovi, který má na věci protichůdný zájem. Zákon nestanoví, že by výzva soudu k odstranění vad podání včetně nedostatku právního zastoupení měla být doručena

účastníku řízení do vlastních rukou. Doručení do vlastních rukou nenařídil ani předseda senátu, přičemž soud se nedomnívá, že zde existuje nebezpečí odevzdání písemnosti účastníku, který má na věci protichůdný zájem. Matka stěžovatele nebyla účastnicí správního ani soudního řízení, jediným účastníkem řízení byl stěžovatel. Dle § 46 odst. 3 věty druhé o. s. ř. lze písemnost, která není určena do vlastních rukou adresáta, doručit odevzdáním jiné osobě bydlící na téže místě (tak se stalo i v tomto případě). Výzva soudu k odstranění nedostatku právního zastoupení byla tedy stěžovateli doručena řádně, ten uvedený nedostatek dosud neodstranil, ačkoliv uplynula lhůta, která mu byla za tímto účelem stanovena.

Na věc nelze aplikovat závěry, k nimž dospěl zdejší soud v rozsudku ze dne 13. 9. 2007, čj. 9 As 43/2007 - 77: *„Z obdobných důvodů, ze kterých v těchto specifických případech nedostatek zpoplatnění nebrání projednání věci samé, nemůže ani nedostatek povinného zastoupení za výše popsanych okolností omezit přístup účastníka k soudu [...] Za situace, kdy předmětem přezkumu je rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost o osvobození od soudních poplatků, vztahujících se ke kasační stížnosti proti usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku (když nezpoplatnění kasační stížnosti nebrání projednání věci samé), by opětovné trvání jak na podmínce ubrazení poplatku pro toto řízení, tak i na podmínce povinného zastoupení znamenalo další následné (v pořadí již třetí) řetězení téhož problému, který je předmětem původního řízení (v tomto případě řízení o kasační stížnosti podané proti rozhodnutí ze dne 30. 6. 2006, čj. 8 Ca 85/2006 - 21), jež z logiky věci není smysluplné a nesvědčí ani hospodárnosti a rychlosti celého řízení.“* V případě věci nyní projednávané Nejvyšším správním soudem totiž v žádném stádiu soudního řízení nebyl vznesen návrh na osvobození od soudních poplatků, ani žádost o ustanovení právního zástupce. Proto nelze aplikovat výše citovaný právní názor, který míří na specifickou procesní situaci, jež však není v tomto případě naplněna. Na požadavku zastoupení advokátem je tak třeba trvat, i když kasační stížnost směřuje proti usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku.

S ohledem na výše uvedené dospěl zdejší soud k závěru, že stěžovatel není zastoupen advokátem a ani nedoložil, že má vysokoškolské právnické vzdělání. Z tohoto důvodu nejsou splněny podmínky řízení o kasační stížnosti, uvedený nedostatek nebyl odstraněn ani na výzvu soudu, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl dle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Kasační stížnost byla odmítnuta, tudíž žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. dubna 2009

JUDr. Josef
Baxa
předseda
senátu